

450191

Motto : Fără cinste și legalitate asanarea
fării este imposibilă

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ

DIRECȚIA : Dr. VICTOR CORBUL, medic-colonel în retragere
REDACȚIA : CLUJ, STRADA GENERAL GRIGORESCU Nr. 16

?

Pentruce apărem ?

Pentrucă am avea câte-odată ceva de spus așa cum și cugetăm, iar gazetele cărora m'am adresat — cu puține excepții — ori modifică articolul, din motive de partid, așa, că nu-l mai recunoști, ori nu ți-l publică.

Care ne este programul ?

Am voi să spunem unor oameni adevărul și dacă se poate să încercăm a îndrepta unele rele din viața publică, etc. scurt zis : am voi să contribuim cu obolul nostru modest la îndreptarea unor lucruri din țara noastră.

Nu vom face politica nici unui partid.

Nu apărem cu gândul la câstig material; scoaterea fiecărui număr ne va aduce un mic deficit, totuși am fixat prețul de vânzare mult sub cheltuelile de editare.

Vom apărea în 4, 6, eventual în 8 pagini, după putință și odată pe săptămână, eventual și mai rar, respective atunci, când vom avea ceva de spus. Deocamdată tot conținutul revistei

va fi scrisul meu; rog pe toată lumea să nu-mi trimită articole spre publicare, spațiul mi-e foarte restrâns, nu se pot publica; cei ce ar voi a-mi spune ceva, a critica ceva, se pot adresa marilor ziare din capitală și Cluj. Deasemenea rog să nu fiu prea mult criticat pentru partea stilistică, etc. scopul meu nu este de a face resp. de a conduce în literatura frumoasă; afară de aceea am trăit înainte de Unire vre-o 25 ani departe — cam 1400 klm — de vorba românească.... deci puțină bună-voință!...

* * *

Și acum câteva cuvinte către tine, mica mea revistă!

Nu-ți pot da un stil poetic, nu-ți pot da un exterior elegant, nici pagini numeroase... în simplul veștmânt și în cuvinte simple ve-i fi nevoită a-ți face drumul!... nu te pot însoți, așa mică, cum ești, vei merge singură; vei fi poreclită fițucică, ba poate vei fi aruncată și cu tot felul de murdării... tu însă mergi înainte și ori și cât vei fi înjurată, aruncată cu noroi, te poartă modest și cuminte față de frații și surorile tale mai mari!... iar eu, din depărtare, întrucât voiu putea, te voiu apăra!...

Și acum cu curaj înainte!...

Reducerea cheltuelilor și majorarea venitelor Statului

Câteva propuneri

În timpurile grele de criză prin cari trece țara noastră, cuget că e de datoria fiecărui cetățean de a propune soluții, cu ajutorul cărora s'ar putea încerca o ameliorare a situații noastre financiare; fac deci și eu o modestă încercare.

Propunerile mele nu sunt toate ceva nou, dar sunt aplicabile; guvernânții noștri — atât în trecut cât și în prezent — nu se interesează mult de atari lucruri simple, ci se ocupă cu probleme financiare, cari nu prea aduc statului parale. Pare că văd pe marii financiari rexp. economiști cum surâd de „naivi-

tatea mea" la cetirea acestor propuneri, eu însă îi asigur, că cel ce va avea curajul să le înfăptuiască, va face un mare bine țării!. Unele din propunerile, ce urmează, le-am publicat pentru guvernul naț.-țăr. în ziarul „Patria” din Decembrie 1928, adică la începutul guvernării lor, le-am trimis mai târziu și celor 2 președinți de Consiliu naț.-țăr. iar în luna lui Maiu a. c. și guvernului actual. Eu mi-am făcut datoria de cetățean, am atras atențiunea asupra unor lucruri, cari deși sunt cunoscute, rămân totdeauna neînăptuite, deoarece cei chemați nu le iau în seamă. Le pun, cu unele modificări, încăodată în gazetă, deși unele poate nu mai sunt actuale, ca publicul să vadă că s'ar fi putut face ceva, dar că și azi s'ar mai putea face și că prin aplicarea lor s'ar putea face economii și venite de miliarde! Aceste propuneri ar putea forma, cuget eu, un modest program de lucru pentru orice guvern:

1) Suprimarea tuturor vagoanelor ministeriale; în Franța, țară bogată, nu există așa ceva.

2) Suprimarea tuturor automobilelor atât la ministere — unul pe minister rămâne -- cât și în provincie și introducerea de pașal fixat cu sgârcenie, 3-4 mii lei pentru miniștri și 2 mii pentru ceilalți. Cu automobilele se cheltuiesc sute și sute de milioane pentru folosința particulară; observ aici în Cluj câteva automobile oficioase: de dimineața până seara sunt tot la poarta respectivului, minimum de 10 ori la zi pleacă și vine, chiar și servitorimea nu merge pe jos la piață; ba ce e mai mult, a uitat să cumpere ceva, se suie din nou în automobil, pornește la piață și peste câteva minute se reîntoarce cu un mănunchiu de petringei, ce-i uitase să-i cumpere, am văzut așa ceva eu însumi; apoi, merg cu automobilul pe toate satele dimprejur, pentru a cumpăra mai ieftin ca în Cluj ouă, pui, unt, etc. mai ieftin, da, dar foarte scumpe statului! ba ce e mai mult merg cu automobilul sute de km. pe la rudeni prin alte orașe, aduc rudeniile la Cluj, le trimit iarăși îndărăpt cu automobilul; . . . Nu e oare o batjocură, că pe când funcționarii și pensionarii statului nu-și primesc cu lunile salariile și pensiile, cu un singur automobil se cheltuesc lunar zeci de mii de lei pentru folosința privată a respectivului! Domnule Min. de Finanțe, până când vei mai tolera acest jaf în averea publică? nu vezi, că cei

ce au automobile dela stat sunt — cu foarte puține excepții — niște inconștienți față de criza, prin care trece țara, trebuie aduși la realitate căci se comite o crimă contra existenței țării noastre! . . . deci toate suprimate fără cruțare!

3) Majorarea impozitului pe toate automobilele de lucș.

4) Pentru contrabande de ori ce fel fixarea de pedepse de 5 ori mai mari ca acuma și nici o păsuire. Control public, adecă, atât cercetarea cât și pedepsirea resp. să se publice în gazete.

5) Impozitul pentru biletele de cinema, varietouri, baruri, etc . . . să se plătească în paușal și nu în timbre, căci cu timbrele frustează statul.

6) Impozitele pentru câinii de lucș majorate la de 5 ori cele de acuma; cei ce posed atari javre pot plăti, nu sunt oameni săraci.

7) Reducerea salariilor mari, maximul să fie 30 mii lei, pentru miniștrii 40 mii; dacă funcționarul eșit la pensie trebuie să trăiască din o pensie de 5, 6, 10, maximum 15 mii, pentru ce să nu poată trăi funcționarul activ cu 10, 15, 20, și 30, mii?

8) Reducerea numărului deputaților și a senatorilor cu 1|3, și atunci ne rămân prea mulți; majoritatea lor, înafară de ridicarea diurnelor, nu face nici o ispravă, ba ce e mai mult, la votarea legilor foarte adese, votarea rămâne nevalabilă, deoarece lipsește numărul de deputați cerut prin lege; ar fi o economie foarte tristă, ba chiar o batjocură să reții pe timp de criză și pe mai departe sutele de parlamentari nelucrativi, iar de altă parte să dai afară niște bieți funcționari (economia lovește totdeauna pe cei mici) ori să reduci și mai mult salariile funcționarilor!

9) Reducerea diurnelor parlamentarilor cu 30%; a fi membru al parlamentului trebuie socotit ca o onoare, cui nu-i convine, n'are decât să-și deie dimisia, nu l'a constrâns nime să candideză.

10) Diurnele parlamentarilor să fie supuse atât la impozitul elementar, cât și la cel global; să plătească tocmai așa impozite ca și funcționarii și pensionarii, cari de multe ori abia pot trăi, cu cea ce primesc, de pe o zi pe alta.

11) Suprimarea tuturor indemnizațiilor, diurnelor de orice

fel pentru servicii în localitatea de reședință a funcționarului, afară de cazul, că ar lucra peste oarele. ce le are la propriul său serviciu.

12) Fixarea unui impozit de 50% pe toate tantiemele și alte venituri ale membrilor din consiliile de administrație și censori a orice fel de societăți, nime să nu poată fi membru în mai mult de 2 consilii de adm. are censori și să fie efectiv răspunzător cu averea proprie resp. acțiunile sale ori alte efecte în suma de 100—500 mii să fie reținute la casieria societății respective ca gaj; cui nu-i convine, simplu de tot, nu primește un atare post; apoi cel ce a fost în consiliul de adm. ori censori al unei societăți, care a dat faliment, ori a lichidat, să nu mai poată fi ales nici odată la o altă societate.

13) Inchiderea tuturor localurilor de petrecere la ora 24; cine rămâne mai departe plătește o taxă de 100 lei de persoană, iar patronul 500 lei; în timpuri de criză toată lumea e datoare să facă economii.

14) Cursurile la universitate să se țină între orele 8 și 13, la lumina zilei, nu cum e acuma *mai numai seara*; în modul acesta s'ar face, mai ales iarna, economii de zeci de milioane la încălzit și luminat; banii economisiți s'ar putea întrebuița pentru laboratorii; afară de aceea studențimea ar fi liberă după amiazi, ar avea mai mult timp de studiat.

15) Majorarea pedepselor pentru speculă până la limitele extreme.

16) În caz de mituire, mituitorul să fie pedepsit cu de 5 ori suma dată ca mită; atât la speculă cât și la mituire să nu se deie nici un fel de amnestie.

17) Expertul Ch. Rist a spus în un raport al său, că Banca Națională a pus din împrumutul extern, tranșa primă, 10 milioane dolari (cam 1670 milioane lei) ca post pentru creanțe dubie; statul resp. contribuabilii nu se pot împăca cu acest lucru: pentru creanțele dubie Banca Națională e singură vinovată și nu noi contribuabilii resp. statul, de aceea Banca Națională să plătească pentru creanțele dubie din fondul propriu de rezervă, așa cum e uzul la toate băncile, căci are fond de rezervă destul de mare; împrumutul extern nu a fost făcut ca

să se asigure dividende particularilor ; aceste lucruri le-au scris ziarele din Capitală, luate din raportul dlui Rist.

18) Amenzile vamale să se încaseze cu mai mare rigoare, să nu facă obiectul unei amnestii și să nu se reducă la minim.

19) S'au descoperit atâtea și atâtea fraude cu spirtul negru, cetim aproape zilnic că se fac anchete, se constată sume fabuloase ; despre încasarea pedepselor nu aude contribuabilul nimic ; avem nevoie urgentă de parale, să se încaseze forțat amenzile și să se publice în ziare.

20) Deasemenea cetim în ziare că zeci de societăți frustează statul la impozite cu sute de milioane, se fac anchete, dar despre încasări nu se aude nimic, eventual din sutele de milioane statul se alege cu câteva zeci de mii de lei !

21) La toate alegerile, pentru cameră și senat s'a constatat că, cam 2—3 milioane alegători nu se prezintă la vot ; să se aplice pedeapsa așa cum prevede legea electorală : 500 lei de cap ; ar aduce Statului 1—1½ miliarde lei venit, de altă parte ar fi o măsură bună, deoarece tocmai românii nu se cam prezintă la vot și așa, mai ales la orașe, câștigă minoritarii ; dacă statul nu-și respectă el singur legile în vigoare, ce vor face atunci cetățenii ?

22) Să se înceteze odată cu atâtea comisiuni, toate cu diurne grase.

23) Suprimarea tuturor diurniștilor și funcționarilor superflui fără a numi alții în locul lor, cum e datina ; va fi o operație dureroasă, dar trebuie făcută ; s'ar putea da ca o mică desdaunare $\frac{1}{2}$ salariul pe timp de 6 luni.

24) Reducerea cu 50% a tuturor inspectorilor generali, a directorilor, revizorilor, subrevizorilor, etc. nu avem nevoie de atâția.

25) In caz de fraude, tot felul de jafuri în averea statului, condamnarea la ocnă și confiscarea a orice avere a vinovaților până la acoperirea daunelor cauzate statului, iar inspectorii, cari fac anchete frauduloase, să fie dați afară din serviciu ; cu cei vinovați, oricine ar fi ei, să nu se aibă nici o indulgență, să se aplice cele mai severe sancțiuni, căci neaplicându-se vedem cum toată lumea se constituie în bande și jăfuiesc, ba chiar și elevii de licee imitează așa ceva.

26) Când ziarele arată fraude, nereguli la o instituție de stat superiorii respectivi să facă imediat anchete inopinate.

27) La încheieri de împrumuturi să se invite bancherii străini în capitala țării, să se vorbească cu ei în numele a 18 milioane oameni și nu ca slugi plecate; să nu se deie nici un comision, iar ca experți ai statului să se aleagă câte unul din fiecare partid politic; să se lucreze sub prezidenția ministrului de finanțe și a subsecretarului; de altfel eu cuget că am putea trăi și fără împrumut, dacă am comprima la minimum cheltuielile, lucsul de tot felul, etc., și am exploata sub control sever și fără consilii de administrație scumpe — toate bogățiile țării.

28) Funcționarii publici, din justiție, finanțe, administrație etc., să nu poată figura ca membrii în consiliile de admin. și censori ai diferitelor societăți particulare; e incompatibil.

29) Regiile autonome, afară de cele strict necesare, să fie desființate, iar cele rămase puse sub control sever, în consiliile de admin. și censori să fie puși numai oameni experți, fără tantieme, numai cu diurne convenabile pentru ședințele la cari iau parte și nu ca acum cu salarii și remunerații de zeci de milioane.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

30) Revizuirea taxelor vamale și reducerea lor la materialele de prima necesitate; mărirea exportului și restrângerea importului la nimul necesar.

Eu cuget, că cele mai sus amintite, dacă s'ar înfăptui, ar aduce statului un venit de *minimum 4½ miliarde*; e nevoie de puțin curaj și de un început, mai târziu lucrul ar merge, căci toate cele propuse sunt aplicabile. Domnule ministru de finanțe, faceți o probă și țara vă va binecuvânta!

Clipe de reculegere

Călcâiul de Achile al fiecăruia îl descoper aceia, ce stau mai jos decât el mult mai ușor, decât acei ce stau pe aceeași treaptă.

Carmen Sylva

*

Pentru oamenii politici adeseori e un avantaj dacă dis-

par pe un timp oarecare din viața politică; prin aceasta sunt feriți de a se diminua în luptele zilnice fără rezultat; nimbul lor în loc să scadă, crește, prin absență.

Napoleon III în Iuliu Caesar. (Cartea cărților :)

Danton chemat înaintea tribunalului revoluționar, ca să se apere, atacă vehement pe martori și judecători; președintele sună clopoțelul, Danton însă continuă în acelaș ton vehement; „nu auzi tu sunetul clopoțelului?” îl întrebă președintele, la ce Danton replică: „glasul unui om, care își apără onoarea și viața trebuie să sune mai puternic decât clopoțelul tău!

Din Cartea cărților.

Omul are 3 căi, ca să poată lucra cuminte: prima prin meditare: e calea cea mai nobilă; a doua prin imitare: e cea mai ușoară; a treia prin experiență: e calea cea mai amară.

Confucius (Cartea cărților)

Călătorule, dacă mergi la Sparta, spune Lacedemonenilor, că noi zăcem aci, ascultând de legile țării.

Simonides — Inscripția de pe mormântul spartanilor căzuți la Thermopyle.

(Cartea cărților)

